

OBSAH

ČÁST PRVNÍ

I

NAŠE ZEMĚ V PRAVĚKU

1. Nejstarší stopy člověka v Československu — Vznik prvobytně pospolné společnosti	7
2. Naše země v rozkvětu prvobytně pospolné společnosti (3000—700 př. n. l.)	12
3. Počátky rozkladu prvobytně pospolné společnosti na území ČSR (700 př. n. l.—500 n. l.)	16
4. Slované	18

II

ZÁNİK PRVOBYTNĚ POSPOLNÉ SPOLEČNOSTI A POČÁTKY FEUDALISMU

1. Společnost VII.—VIII. století. Vznik prvních státních útvarů u západních Slovanů	22
2. Počátky feudalismu	23
3. Velkomoravská říše	26
4. Český stát	28
5. Slovensko v X. století a vznik uherského státu	31

III

UPEVNĚOVÁNÍ FEUDALISMU

1. Rozvoj výrobních sil — vznik šlechty	34
2. Období feudální rozdrobenosti	36

3. Slovensko v době upevňování uherského feudalismu	41
4. Kultura a její třídní charakter	42

IV

FEUDÁLNÍ MONARCHIE

1. Hospodářský a společenský vývoj — kolonisace — města	44
2. Rozmach českého státu za posledních Přemyslovců — období vlády Karla IV.	50
3. Kulturní vývoj v XIII. a XIV. století	57
4. Slovensko od konce XII. do sklonku XIV. století	59

V

KRISE FEUDALISMU V ČESKÝCH ZEMÍCH A HUSITSKÉ REVOLUČNÍ HNUTÍ

1. Hospodářsko-společenské poměry v Čechách koncem XIV. a počátkem XV. století	63
2. Mistr Jan Hus	67
3. Jan Želivský — Tábor — Jan Žižka	70
4. Prokop Veliký — Lipany	77
5. Význam husitského revolučního hnutí — revoluční tradice	81

VI

OD LIPAN KE VZNIKU MNOHONÁRODNOSTNÍ HABSBURSKÉ MONARCHIE

1. Nástup reakce po Lipanech a odpor proti ní	84
2. Slovensko v době vrcholného feudalismu — husitství na Slovensku	87
3. Jiří Poděbradský — Jagellovci	92
4. Hospodářské poměry od sklonku XV. století	94
5. Zostření třídních bojů — utužování nevolnictví	96
6. Slovensko za Jagellovců — selsko-plebejské povstání roku 1514	99
7. Národnostní a kulturní vývoj	101

VII

CESTA KE ZTRÁTĚ ČESKÉ STÁTNÍ SAMOSTATNOSTI

1. Habsburkové na českém a uherském trůně — Český stát součástí mnohonárodnostní habsburské monarchie	104
2. Proti-habsburský odboj roku 1547	106
3. Slovensko v XVI. století	108
4. Hospodářské a společenské poměry v druhé polovině XVI. a na počátku XVII. století	111
5. Kulturní vývoj v době předbělohorské	114

VIII

TŘICETILETÁ VÁLKA A JEJÍ NÁSLEDKY DOBA TEMNA

1. České proti-habsburské povstání a počátky třicetileté války	116
2. Vítězství habsbursko-klerikální reakce	119
3. Další průběh třicetileté války	121
4. Následky třicetileté války	123
5. Třídní boje po třicetileté válce	129
6. Slovensko v době velkých proti-habsburských povstání	130

IX

POČÁTKY MANUFAKTURNÍ VÝROBY — OSVÍCENSKÝ ABSOLUTISMUS — ZRUŠENÍ NEVOLNICTVÍ

1. Rozklad cechovního zřízení a počátky manufaktur	137
2. Absolutistický centralizovaný stát	139
3. Hospodářské a společenské poměry na Slovensku po vyhnání Turků	142
4. Narůstání nových produktivních sil v druhé polo- vině XVIII. století	143
5. Hospodářský vývoj na Slovensku v XVIII. století	145
6. Velké nevolnické povstání roku 1775 — zrušení nevolnictví	147

ČÁST DRUHÁ

X

ROZKLAD FEUDALISMU, POČÁTKY KAPITALISTICKÝCH VZTAHŮ A NÁRODNÍ OBROZENÍ (Období od roku 1781 do revoluce roku 1848)

1. Hospodářské, sociální a politické poměry do revoluce 1848	151
2. České národní obrození	161
3. Počátky národního hnutí	166
4. Revoluce roku 1848 a 1849	169

XI

ROZVOJ KAPITALISMU A DĚLNICKÉ HNUTÍ (1848—1900)

1. Hospodářský rozvoj a růst proletariátu	180
2. Politika buržoasie a rozvoj českého dělnického hnutí	190
3. Přejít české buržoasie k aktivní politice	196
4. Politika slovenské buržoasie a počátky slovenského dělnického hnutí	203
5. Rozvoj kultury	211

XII

ČESKÉ ZEMĚ A SLOVENSKO V OBDOBÍ NÁSTUPU IMPERIALISMU A V PŘEDVEČER SVĚTOVÉ VÁLKY (1900—1914)

1. Hospodářský rozvoj našich zemí	215
2. Politika rakouské a uherské sociální demokracie a boj za všeobecné hlasovací právo	221
3. Další rozvoj kultury	227

XIII

BOJ ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO LIDU ZA NÁRODNÍ OSVOBOZENÍ

1. Dvojitý pojetí prvního odboje	229
2. Velká říjnová socialistická revoluce a naše národní svoboda	232

ČÁST TŘETÍ

XIV

BOJ O POLITICKÝ CHARAKTER REPUBLIKY — VZNIK KSČ

1. Postup buržoasie při vzniku ČSR	237
2. Sověty na Slovensku	240
3. Cesta ke vzniku KSČ	241

XV

OBDOBÍ DOČASNÉ STABILISACE KAPITALISMU V ČSR

1. Konsolidace vlády kapitalismu	244
2. V. sjezd KSČ	251

XVI

OBDOBÍ HOSPODÁŘSKÉ KRISE V ČSR

1. Vznik hospodářské krise a postavení pracujících lidu	252
2. KSČ — vůdce pracujících mas v době krise	254

XVII

BOJ NA OBRANU REPUBLIKY PROTI FAŠISMU

1. Ohniska válečného nebezpečí a postoj české a slovenské buržoasie k fašismu	258
2. Koncepce KSČ na obranu republiky	261
3. ČSR v osudném roce 1938 — Mnichov	263

XVIII

BOJ ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO NÁRODA ZA NÁRODNÍ OSVOBOZENÍ ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

1. Okupace ČSR	267
2. Počátky zahraničního a domácího odboje	271
3. Zahraniční a domácí odboj — Osvobození Česko- slovenska Rudou armádou — Slovenské národní povstání — Pražské květnové povstání	277

XIX

ČSR NA CESTĚ K SOCIALISMU

1. Výsledky národní a demokratické revoluce	288
2. Gottwaldův budovatelský program a dvouletka	293
3. Únorové vítězství pracujícího lidu	297
Rejstřík osobních jmen	303
Stručný přehled nejzákladnějších dat	310